

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **V. L.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2016, č. j. 929/DS/2016, JID:44385/2016/KUUK/Bal, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 8. 2018, č. j. 78 A 16/2016 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Magistrát města Chomutova shledal rozhodnutím ze dne 9. 6. 2015 žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 19. 2. 2016 (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 30. 4. 2015 v 11:12 hodin v obci Chomutov na silnici č. 1/13, při řízení osobního motorového vozidla tovární značky BMW, r. z. X, překročil maximální dovolenou rychlost mimo obec 90 km/h, když mu byla silničním radarovým rychloměrem naměřena rychlost 156 km/h, po odečtení odchylky $\pm 3 \%$ tedy 151 km/h, za což mu byla uložena pokuta ve výši 5.000 Kč,

zákaz řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení. Rozhodnutí napadl žalobce odvoláním, které žalovaný zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Krajský soud žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji.

[3] K námitce, že žalobce nebyl přes svou žádost dle § 15 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, informován o tom, kdo bude o jeho odvolání rozhodovat, aby mohl případně uplatnit námitku podjatosti, krajský soud uvedl, že cílem tohoto ustanovení je zejména transparentnost správního řízení. Přisvědčil žalobci, že postup žalovaného, jenž jej v dané věci i přes výslovnou žádost o osobách zmocněných rozhodnout o jím podaném odvolání neinformoval, lze považovat za vadu řízení. Povinnosti dle § 15 odst. 4 správního řádu se přitom žalovaný nemohl zprostit ani postupem, kdy zástupci žalobce již dne 10. 7. 2015 pro všechny budoucí případy zaslal odkaz na své oficiální webové stránky se seznamem veškerých osob, jež pro něj zajišťují agendu rozhodování o odvolání na úseku dopravních přestupků.

[4] Krajský soud však dodal, že ne každá vada způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Přestože se žalovaný ve vztahu k žalobci dopustil pochybení, žalobci v jeho důsledku nevznikla žádná újma, resp. nedošlo k žádnému poškození jeho procesních práv, a to ani jeho práva na obhajobu. Argumentaci, že nechtěl doplnit odvolání dříve, než bude informován o zmocněném úředníku, protože se obával ustanovení podjaté osoby, jež by v řízení mohla působit v jeho neprospěch, je nutné odmítnout jako účelovou. I pakliže by se totiž jeho obavy následně ukázaly jako oprávněné a jím podané doplnění odvolání by bylo ze strany žalovaného „ztraceno“ či „zamlčeno“, měl by nepochybně k dispozici hned několik procesních prostředků, jímž by své tvrzení o podání doplnění odvolání mohl prokázat. Jen stěží lze automaticky předpokládat zaujatost oprávněných úředních osob vůči účastníkům řízení a postup nejen v rozporu se správním řízením, ale dokonce i způsobem, jenž by mohl založit jejich trestněprávní odpovědnost. Námitku proto krajský soud neshledal důvodnou.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[6] Stěžovatel nesouhlasí s hodnocením krajského soudu, že mu porušením § 15 odst. 4 správního řádu nevznikla žádná újma. Účelovým neposkytnutím informace o konkrétní oprávněné úřední osobě bylo žalobci znemožněno proti této úřední osobě podat námitku podjatosti. Žalobce byl tedy zkrácen na možnosti nechat přezkoumat, zda v jeho věci rozhoduje nestranný orgán, přičemž s ohledem na okolnosti případu je navíc nasnadě, že pochybnosti o nepodjatosti byly dány.

[7] Stěžovatel chtěl námitku podjatosti vznést po zrušení napadeného rozhodnutí, což avizoval. Domníval-li se krajský soud, že námitku může vznést i po vydání napadeného rozhodnutí, měl stěžovatele poučit.

[8] Dle stěžovatele se ze strany žalovaného nejedná o ojedinělý postup, neboť některé krajské úřady často na žádost podle § 15 odst. 4 správního řádu nereagují či odkáží na seznam úředníků odboru dopravy na internetu. Tím však není naplněn smysl a účel uvedeného ustanovení. Pokud správní soudy takový postup aprobují tím, že tvrdí, že nejde o podstatnou vadu řízení, umožňují neférové řízení o přestupku. Pokud správní orgán tuto informaci neposkytne a nebude to mít pro něj žádný negativní následek, jedná se spíše o obsoletní ustanovení.

[9] Z účelového nesdělení informace o oprávněné úřední osobě a rovněž i z vyjádření žalovaného k žalobě jednoznačně vyplývá, že postup v rozporu s § 15 odst. 4 správního řádu byl motivován antipatiemi oprávněné úřední osoby vůči zmocněnci stěžovatele.

[10] Dále stěžovatel odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2018, č. j. 30 A 197/2016 – 34, ze kterého cituje.

[11] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu a odkazuje též na komentář k § 15 odst. 4 správního řádu (JUDr. Josef Vedral, 2006) a náleze Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. I. ÚS 1811/14. Dále uvádí, že argumentaci považuje pouze za účelovou taktiku právních zástupců stěžovatele. Stěžovatel byl ve správním řízení zastupován Ing. M. J., zmocněncem, který často zastupuje obviněné osoby ve věcech dopravních přestupků a který v letech 2014 až 2017 používal typizovaný text odvolání proti rozhodnutí správních orgánů prvního stupně. Součástí těchto odvolání byl i požadavek na sdělení, kdo bude v předmětné věci rozhodovat, a to navzdory tomu, že jedinou oprávněnou úřední osobou žalovaného je již od roku 2013 JUDr. et Mgr. S. K., čehož si byl Ing. J., stejně jako právní zástupce Mgr. Jaroslav Topol, vědom. V žalobě ani v kasační stížnosti přitom stěžovatel neuvedl žádný konkrétní důvod, který by měl opodstatňovat podjatost shora jmenované oprávněné úřední osoby. Žalovaný dále odkazuje na obdobné kauzy vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 75 A 7/2018 a 15 A 130/2018. V těchto případech byla zástupci žalobců jména oprávněných osob sdělena a námitka podjatosti nebyla uplatněna. Z uvedených důvodů považuje kasační stížnost za nedůvodnou.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[13] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[14] Dle § 15 odst. 4 správního řádu: „O tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou, se provede záznam do spisu a správní orgán o tom účastníka řízení na požádání informuje. Oprávněná úřední osoba na požádání účastníka řízení sdělí své jméno, příjmení, služební nebo obdobné označení a ve kterém organizačním útvaru správního orgánu je zařazena.“

[15] Otázka nesdělení jména oprávněné úřední osoby a vliv nesdělení na zákonnost následně vydaného rozhodnutí byla v judikatuře Nejvyššího správního soudu již několikrát řešena (a to zejména ke kasačním námitkám stěžovatelů zastoupených tímž právním zástupcem jako v nyní projednávané věci).

[16] V rozsudku ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016 – 39, zdejší soud uvedl (zvýraznění přidáno): „*Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nesprávného posouzení skutečnosti, že stěžovatelce nebyla k její výslovné žádosti poskytnuta informace o oprávněných úředních osobách, které měly o jejím odvolání rozhodovat. Podle krajského soudu uvedená představovala vadu řízení, ovšem takovou, která nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, pro kterou by muselo být dle § 76 odst. 1 s. ř. s. zrušeno. Posouzení krajským soudem je správné. Právo na informaci o oprávněné úřední osobě představuje důležitou součást práva na spravedlivý proces. Neposkytnutí této informace k výslovné žádosti tak nepochybně zatížilo správní řízení před odvolacím orgánem vadou. Nejvyšší správní soud se však ztotožnil s názorem krajského soudu, že tato vada neměla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, které by bylo třeba zrušit. Nejpозději z předmětného rozhodnutí se stěžovatelka jméno oprávněné úřední osoby dozvěděla, a mohla námitku podjatosti vůči této osobě následně uplatnit v žalobě; pokud by taková námitka byla důvodná, bylo by nepochybně třeba rozhodnutí odvolacího orgánu zrušit. V daném případě však stěžovatelka neuvádí žádné důvody podjatosti úřední osoby, takže není ani prostor k posuzování, zda by takovéto důvody k závěru o podjatosti vedly, anebo ne.*“

[17] V nyní projednávané věci se jedná o skutkově prakticky totožnou situaci, kdy stěžovatel namítal nesdělení jména osoby rozhodující o jeho odvolání, s tím, že mu tak byla znemožněno podat proti této osobě námitku podjatosti, ovšem v žalobě žádná konkrétní tvrzení, v čem podjatost spatřuje, neuvedl. Nejvyšší správní soud tak nemá důvod se od výše uvedených závěrů odchýlit (totožně srov. např. rozsudek ze dne 8. 6. 2017, č. j. 1 As 47/2017 – 47, či ze dne 21. 3. 2018, č. j. 8 As 178/2017 – 48).

[18] Nesdělil-li stěžovatel důvody tvrzené podjatosti v žalobě, považuje Nejvyšší správní soud uplatněnou námitku pouze za účelovou a bez relevance k napadenému rozhodnutí žalovaného. Smyslem úpravy zakotvené v § 15 odst. 4 správního řádu není podávání nedůvodných námitok podjatosti proti oprávněným úředním osobám. Porušení tohoto práva je proto třeba hodnotit s ohledem na skutečnost, zda mohlo mít za následek, že by ve věci nerozhodovala nestranná osoba. Právě pro ověření možného skutečného zásahu do stěžovatelových práv rozhodováním podjatou úřední osobou bylo potřeba, aby stěžovatel v žalobě uvedl důvody, pro které měla být rozhodující oprávněná úřední osoba podjatá. Pokud takové důvody neuvedl, shledává Nejvyšší správní soud, že dotčení jeho práv včasným neoznámením jejího jména je pouze hypotetické (srov. rozsudek ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 332/2016 – 44). Proti dalším závěrům krajského soudu týkajícím se věcné správnosti rozhodnutí žalovaného pak stěžovatel v kasační stížnosti nic nenamítal.

[19] Nebylo povinností krajského soudu poučit žalobce o tom, co konkrétně má v žalobě tvrdit. Řízení o žalobě ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou. Krajský soud zásadně přezkoumá rozhodnutí žalovaného pouze v rozsahu uplatněných žalobních bodů. Argumentace vyjádřená v žalobě je pak předmětem nezávislého a

nestranného posouzení soudem, které se odrazí v rozhodnutí o důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

[20] Odkaz stěžovatele na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2018, č. j. 30 A 197/2016 – 34, kterým krajský soud zrušil rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, není pro projednávanou věc relevantní. Za prvé v dané věci krajský soud shledal, že, na rozdíl od nyní řešeného případu, žalobce v žalobě vyjádřil, z jakého důvodu má za to, že rozhodující osoba byla podjatá, a proto rozhodnutí zrušil. Za druhé rozhodnutím krajského soudu není Nejvyšší správní soud vázán. Nadto byla proti danému rozsudku žalovaným podána kasační stížnost, o které dosud nebylo rozhodnuto, a závěry krajského soudu tak přezkoumá Nejvyšší správní soud.

[21] Uvádí-li nyní v kasační stížnosti stěžovatel spekulace ohledně antipatií rozhodující úřední osoby vůči jeho zmocněnci, jedná se o námitky, které mohl a měl uplatnit již řízení před krajským soudem. Protože tak neučinil, v řízení o kasační stížnosti nejsou přípustné a Nejvyšší správní soud k nim nepřihlíží.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[23] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2019

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu